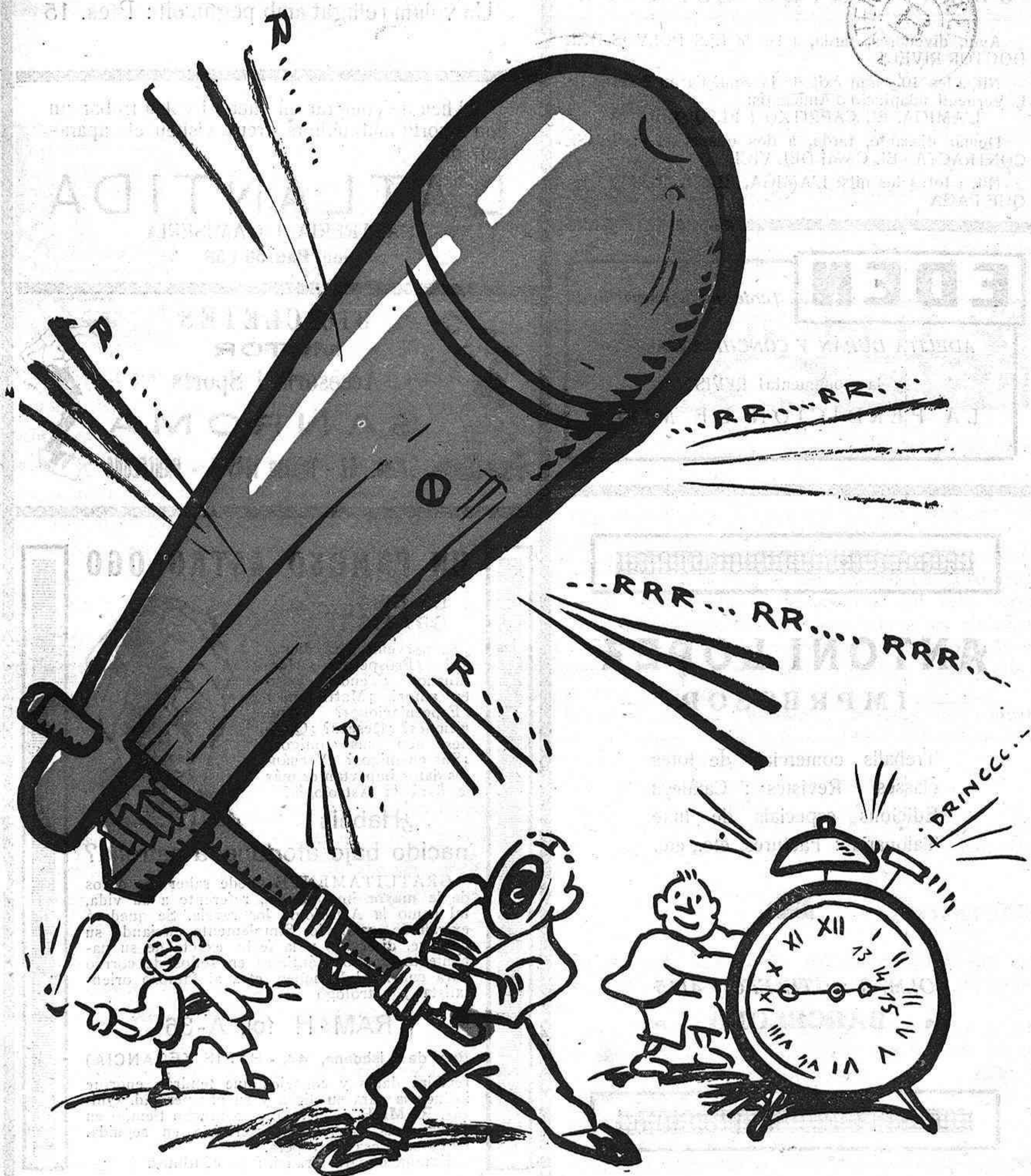

Barcelona 26 de març de 1926

L'Esquella de la Torratxa

ANY XLIX Num. 2440 :-: 15 cts. :-: Atrassats 30

PER SETMANA SANTA... XERRATS

- Quin soroll! A veure si despertaran el veïnat!

TEATRE CATALÀ ROMEA

Avui, divendres, nit, benefici del actor Just Gómez:

A MONTSERRAT

Diumenge, a dos quarts de 4: LA VENTAFUOC. A dos quarts de 6: L'ONCLE RECTOR i a riurer tothom amb EL BORDET DE LA BORDETA. Nit: EL NUVI i EL BORDET DE LA BORDETA.

Es despatxa a comptaduria.

GRAN TEATRO ESPAÑOL

Avui, divendres, tarda, a les 5: ELS POLVOS DEL DOCTOR RIVELT.

Nit, a les 10. Gran èxit de la comèdia en 3 actes de L. Verneuil, adaptació d'Amichatis:

L'AMIGA, EL CAPRITXO I EL QUE PAGA

Demà, dissabte, tarda, a dos quarts de 5: SENSE CONTRACTA i EL CAMÍ DEL VICI.

Nit, i totes les nits: L'AMIGA, EL CAPRITXO I EL QUE PAGA

EDEN

Tarde y noche, las estrellas:

ADELITA DURÁN Y CONCHITA GARZÓN

y la monumental REVISTA

LA PERDICIÓN DE MIMÍ

ANTONI LOPEZ

— IMPRESSOR —

Treballs comercials de totes classes : Revistes : Catàlegs Edicions especials de luxe Talonaris : Factures, etc., etc.

OLM, 8 :-: TELEFON 4115

◀ BARCELONA ▶

DICCIONARI

Català-Castellà

&

Castellà-Català

per A. ROVIRA I VIRGILI

Un volum relligat amb pegamoit : Ptes. 15

Si heu de comprar un sueter i voleu trobar un bon assortit amb millors preus, visiteu els aparelladors de

L'ATLANTIDA

SASTRERIA I CAMISERIA

Sant Pau, 56 i 58

BICICLETES MOTOR

Accesoris i Sports

SANROMA

Balmes, 62 - Telèfon 1445 A - BARCELONA

UN FAMOSO ASTROLOGO

OS DIRA
GRATIS

¿Su porvenir será dichoso? ¿Próspero? ¿Afortunado? ¿Tendrá éxito en amor? ¿Matrimonio? ¿Especulaciones? ¿Ambiciones? ¿Deseos? ¿Quiénes son sus amigos? ¿Sus enemigos? ¿Y cuántos datos importantes más le dará la Astrología?

¿Habéis nacido bajo afortunada estrella?

GRATUITAMENTE puede saber los datos de la mayor importancia, referente a su vida, tal como la Astrología los revela. Se quedará extrañado, pasmado. Simplemente enviando su nombre, dirección y la fecha exacta de su nacimiento, con 80 céntimos en sellos de correo para cubrir el franqueo, etc., al famoso orientalista y astrólogo

RAMAH, fol. A-36

Rue de Lisbonne, 44. - PARIS (FRANCIA)

recibirá datos y consejos que tendrán enorme influencia para su dicha y su prosperidad. Quizás, RAMAH no permanezca mucho tiempo en París, más vale, pues, escribirle en seguida. Gran sorpresa os espera.

Franqueo para Francia: 40 céntimos.

L'ESQUELLA DE LA TORRATXA

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ
Llibreria Espanyola, Rambla del Mig, 20
BARCELONA

PREUS DE SUBSCRIPCIÓ
Fora de Barcelona:
Espanya: trimestre 3 ptes. Estranger, 5

Novel·les amb clau

Estem en plena moda de les novel·les amb clau, és a dir, de novel·les en les quals, disfressats els noms, apareixen personatges reials. Heus' aquí una: *Jo!*, d'en Prudenci Bertrana. Heu's aquí una altra: *Servitud*, d'en Puig i Ferrer. Confesso que si tingués de fer una novella, la faria amb clau. Això té una gran avantatge per a l'autor i per al llegidor. En lloc d'un personatge imaginatiu, copiem les fetes i les dites d'un personatge de carn i ossos, i si arriba el cas de què sentim algun dubte sobre el seu caràcter, podem convidar-lo a prendre cafè, pregar an els seus amics que ens el descriguin, o demanar informes. Així fem una cosa viva i molt plaenta per als amics del retratat si el desconceptuem o li treiem els drapets al sol. Ara bé: En les novel·les amb clau, hi han les de bona fe, escrites per creure que el conegut retratat és un cas interessant, i aquelles que es fan amb una finalitat de venjança, o de rebentada. Aquestes són les més apreciades, i acostumen a ésser les millors, perquè l'autor hi posa l'ànima.

Els llegidors s'empassen aquestes novel·les com bresques. Els hi donen rebentada i literatura, retòrica i pebre, oli i vinagre. El que hi ha és que els escriptors, generalment, quan empleen la clau, com si fos una clau anglesa, no ho fan més que amb els del Gremi, escriptors o periodistes. Llavors, es produeix el fenomen de què els escriptors i els periodistes llegeixin el llibre del company i el ponderin. Estem segurs de què el llibre d'en Puig i Ferrer més llegit pels periodistes barcelonins, ha estat *Servitud*.

Ja van dues novel·les amb clau. Mal símptoma. D'avui en endavant procuraré allunyar-me dels amics novel·listes, no sigui cas de què jo no sigui, per a ells un amic, sinó un personatge, i si alguna volta he de triar personal de redacció, ho faré triant reporters, cronistes, escriptors de

política internacional, poetes, però novel·listes, no, tement de servir per a argument i de broma per als companys.

Per més que tal vegada ens sigui beneficiós això de trobar-nos en una novella, que ens faci de mirall, mostrant-nos les nostres febleses. La veritat que tots ens amaguem, an allí la trobarem. El pitjor és que també la trobarà tothom, perquè l'inconvenient de les novel·les amb clau és que diuen a crits el que s'acostuma a dir discretament en les penyes. I, francament, val més que ens agafi un bon amic a soles, i ens canti les veritats, que no pas veure que els companys paguen tres pessetes cinquanta per a saber que som uns pobres homes.

PARADOX

DESLLIURANÇA

El noi M.s.g.r és fill de casa bona. Casa bona vol dir casa rica, entenem-nos. Es veu que els que neixen en una casa pobra són una colla de brètols.

Malgrat el seu naixement i els diners que en abundància hi havien a la casa, el seu pare el feia anar curt. Això, com és natural, el desesperava. Ell volia ésser un *corrido*, i anar de nits i emborratxar-se en els *cabarets* i allà on es presentés, perquè, segons sembla, això és l'únic que avui fa home: córrer *cabarets*, sortir de nits i tornar *paperina* a casa.

Ara el noi M.s.g.r s'ha casat. S'ha casat amb consentiment dels pares i amb una noia de l'aristocràcia, que és com dir amb una noia lletja.

L'altre dia el seu pare li va preguntar:

—Què? Estàs content?

—Sí!—va respondre el noi M.s.g.r, triomfant—. Perquè ara, encara que vostè no ho vulgui, podré tenir que-rida!

PROVATURES

Evidentment, el cobrador del sastre T.r.II.—un dels sastres més *chics* que hi han a Barcelona—, és un humorista.

L'altre dia es presentà a cobrar una factura de set-centes pessetes a casa d'un parroquià que li havia fet fer molts viatges. L'obrí una criada nova.

—Què desitja?

—Sóc un dependent de la sastreria T.r.II.

—Que potser ve a provar?

—Sí, senyoreta—féu el dependent humorista—, a provar si cobro.

LES PRIMERES ORENETES

No sabem que ho fa, però ens posem cursis. Quan arriba aquest temps, ja se sap, ens entra una mena de cursileria tan ensucrada, que semblen un tortell del Forn de Sant Jaume, o una novella d'en Josep Maria Folch i Torres,

El cel blau, els ametllers florits, els matons de Sant Josep i altres fineses de l'estació, ens deixen embabiecats. Voldriem ésser un matoll de farigola, per a què ens tornés a cantar l'incommensurable Borràs de Palau. Voldriem ésser papallona, ai sí!

En fi, que ens posem insuportables, ja ho comprenem. Quan arriba aquest temps tot són sospirs i somniar coses tristes i tornar-nos sentimentals, que no se'ns pot aguantar. Però ja els ho hem dit: és el temps. Així com a altres, per aquesta època els surten grans, a nosaltres ens surt el sentimentalisme. Preguem humilment que se'ns perdoni

Ara volem parlar de les primeres orenetes, les primeres que hem vist aquest any. Qui no n'ha parlat de les orenetes? Qui no es recorda de les oscuras golondrinas de Bécqueri L'hirondelle et le prisonnier, aquella romansa que tant agradava als nostres avis. Qui no ha anat als banys amb una golondrina?

A l'Orient hi ha una llegenda en la que es conta que les orenetes, al volar, escriuen a la blava pissarra del cel el pervenir de les pobres gents de la terra. Els orientals tenen una fe cega en aquesta mena de caligrafia. Ja és sabut que els orientals són extremadament supersticiosos. Però ja és sabut també que a supersticiosos no ens guanyen als occidentals. Aquí tots estem carregats de manies, tots toquem ferro amb una freqüència esglaiadora.

Quan ens han contat aquesta llegenda oriental hem pensat: Ja tenim una mania més.

I ens passem el dia al balcó mirant i procurant dexifrar els vols de les orenetes.

Què escriuran sobre el nostre destí? I, sobretot, ho entendrem? Ho escriuran en xino?

VIRAI

La bogeria

Von Stumpf quan aconseguí fer-se un nom en la vida industrial, a Berlín, esdevingué sobtadament boig. Solter, sense fills ni parents pròxims, els seus parents llunyants es cuidaren de conduir-lo a un manicomi. Segurament varen fer aquest pietós acte amb mires un xic interessades, perquè tan bon punt Von Stumpf fou tancat, tots aquests parents es cuidaren prou de polir-se-li la fàbrica i la fortuna; a canvi d'això, tingueren la generositat de pagar-li la pensió del manicomi.

Von Stumpf era un boig incurable. Tots els metges psiquiatres estigueren d'acord. No tenia cap malaltia mental furiosa, però les seves manies eren prou grosses per a fer impossible la curació. S'havien provat totes les cures

imaginables, i si la una no tenia èxit, l'altra no en tenia pas més. Era un cas perdut, i tothom ja estava convençut que aquell home acabaria la seva vida dins del manicomi. Hi havia entrat quan tenia trenta cinc anys i ja en feia prop de vint que hi era.

La bogeria de Von Stumpf el feia ésser absolutament insensible a tot l'exterior. No coneixia mai a ningú, no recordava de les coses que hi han al món, havia perdut l'escriure i el llegir, quan li parlaven d'una cosa que havia passat, no sabia el que li volien dir. Durant aquest temps esclatà la guerra europea amb totes les seves brutalitats; vingué la pau i el trastorn profundíssim d'Alemanya, i ell no s'enterà de res. Al manicomi no es parlava d'altra cosa, però ell era absolutament insensible.

De vegades passen coses inexplicables, que semblen sobrenaturals, i que per això mateix els catòlics en diuen miracles. I a Von Stumpf li passà una d'aquestes coses: curà sobtadament, tan sobtadament com quan es tornà boig. Els metges no ho entenien.

Tot el temps que havia passat al manicomi se li oblidà. Els vint anys que hi estigué fou com si no haguessin passat. En canvi, recordà perfectament tot l'anterior a la seva bogeria. De manera que per la seva vida normal no existiren aquells vint anys, dels trenta cinc anys, saltà als cinquanta cinc.

Quan sortí de la casa de salut, feia pocs mesos que s'havia acabat la guerra; Alemanya es trobava en el fort de la seva grandiosa crisi. Però Von Stumpf ignorava que hagués existit la guerra i que el seu país travessés una terrible crisi.

Sense diners—els seus parents s'havien enginyat per a fer-li desaparèixer tot—, Von Stumpf es trobà al mig del carrer. Es mirà les butxaques; només tenia dos marcs en or. Amb aquella quantitat no podia pas viure. Recordà algunes adreces dels seus millors amics i es decidí mirar si els podia trobar per a demanar-los misericòrdia.

Prengué un cotxe i donà un adreça. En arribar-hi, demanà al cotxer quan li devia.

—Tres milions de marcs, senyor.

Von Stumpf d'un xic més queda mort de sorpresa. Tres milions de marcs per anar en cotxe un quart. Von Stumpf quedà convençut que encara era boig.

—Només duc dos marcs—tingué esma de contestar, i ensenyà les monedes.

El cotxer obrí uns ulls com unes taronges i exclamà:

—El senyor és un bon humorista! Doneu, excel·lència, precisament aquí davant hi ha una banca.

I l'home agafà un sol dels dos marcs en or i entrà al Banc. En sortí amb tot una cartera grossa ben plena de bitllets de cinc mil marcs. Es cobrà els tres milions i donà el restant a Von Stumpf. Von Stumpf s'ho mirà; li restaven vint-i-cinc o trenta milions. Astorat, aclaparat, tornà a pujar al cotxe i digué:

—Torneu-me al manicomi. Em creia curat, però veig que sóc més boig que mai.

EL PRESENT NUMERO

HA ESTAT VISAT PER LA

CENSURA GOVERNATIVA

L'ESPOSA AMABLE

—Té! Té! I després diràs que no serveixo per a governar!

PRIMAVERA

La senyora Primavera
 ara acaba d'arribar,
 com sempre fresca i formosa,
 prometedora com mai.
 A la sang endormiscada
 ella dóna un nou escalf
 i el cervell que s'entumia,
 pel dur hivern mig glaçat,
 a exhibir-se comença
 i aviat hi veurà clar.
 Primavera benvolguda,
 tu ens portes els dies llargs
 i la brotada dels arbres,
 i la florida dels prats,
 i la claror beneïda
 del bell diumenge dels Rams,
 i les branques d'olivera
 que eren símbol de la pau
 i ara ho són només de l'oli,
 pels que en poden remenar;
 amb tu ve la visió pura
 d'aquella entrada triomfal
 que a Jesús de Galilea
 Jerusalem dispensà;
 el Redemptor que volia
 que els homes fossin germans
 i com a tals s'estimessin
 amb amor i lleialtat.
 Prò darrera d'ella avança,
 per avorrible contrast,
 la visió dels dies negres
 i les nits sense descans;
 el traïdor petó de Judes,
 amb el vil diner pagat;
 la feblesa de Sant Pere,
 la coneixença negant
 amb Jesús; la bufetada
 del vell corromput Caifàs;
 la fugida dels apòstols,
 la inhibició de Pilats,
 i, per últim, el calvari
 amb les creus horripilants...
 Vaja un film que la memòria
 m'ha vingut a projectar!
 Com si a diari no veiéssim
 que passen coses semblants,
 i que qui a Redemptó es fica
 sempre en surt crucificat.
 Primavera riolera,
 em plau molt més recordar
 aquella palma guarnida
 de dolços dels més triats,
 que la meva germaneta
 pel camí anava "llepant",
 i el palmó que jo solia
 a l'església arrossegar
 sols per el gust de fer "juli"
 i cridar adelerat,
 pensant-me fê una gran cosa:
 "Obriu, que volem entrar!"
 Oh, dies clars de la vida,
 com m'heu anat ensenyant!

Ara, com sempre, els que llepen
 viuen amb tranquil·litat;
 aquells que imiten a Judes,
 arrepleguen tots els rals;
 els qui perden la memòria,
 com Sant Pere, anem al cas,
 solen fer bona carrera,
 i els que imitant a Pilat
 a l'hora difícil
 saben rentar-se les mans,
 són tinguts per personatges;
 en tant, ací com allà,
 els que només volen fer "juli",
 es queda amb un pam de nas!
 I encara sort si no paga
 algun cop els plats trencats.

C. A.

Radiotelebullit

A Barcelona, com tothom sap, tenim dues estacions emissores que radien alhora. Una d'elles, degut a una llargada d'onda feta amb eixamples, té la facultat imperativa de ficar-se a casa de l'altra quan menys hom la necessita i en els moments precisos en què es fa més indesitjable. Ja no hauria de portar el número que porta ni hauria de prevenir d'allà on prové.

No heu experimentat mai l'efecte que produeix l'actitud d'un xerraire impertinent que vulgues que no us vol fer escoltar unes paraules sense cap sentit? Doncs, ara imagineu-vos un xerraire d'aquesta mena en forma d'esquellots musicals o de cridòries de *jazz-band* amb honors d'un coral de peixeteres!

A lo millor hom escolta atentament les notes melangioses de *La mort de l'escolà* i us surt una senyora *gaditana* amb uns *olés*, i miolant unes lamentacions que us deixen sense saber on sou. No és d'estranyar tampoc que al bell mig d'una de les conferències inútils de mossèn Ivon l'Escop, sobre els bons costums i el bell parlar, tot d'una us vagi devenint enterbolida per la simultaneïtat d'una marxa torera o la recitació emfàtica de la *Canción del Pirata*.

Veritat que si bé més d'una vegada hom llençaria els acumuladors, piles, altaveu i tots els demés fòtils radiotelefònics daltabaix del balcó, hi ha ocasions que una barreja-barreja devé un xic divertida i us fa passar una bella estona. Hi ha res tan pintoresc com sentir recitar una obra de Benavente o una conferència femenina basada en l'economia domèstica, amb acompanyament de guitarra?

Una nit escoltàrem una formosa peroració comentant les excel·lències del Quixot amb l'objecte de recaptar cabals per a un monument que se li projecta fer, junt amb una oportuna glossa orquestral d'aquell popular número de música d'una revista, que diu: *¡Amor!... ¡Amor!...* etcètera, etc.

La barreja d'anuncis sumada, a vegades dóna meravellosos resultats que no desdiuen pas del reste de la demés samfaina: *Para después de las comidas... Calcetines Molforts y ¡Siempre Yaco!*

Ara només ens manca arribar a un final apoteòsic, que amb l'estimació que es tenen les dues emissores ens

ENTRE COMERCIANTS

—Com et va el negoci, Xato?

—Malament, molt malament...

sembla que ja hi estem tocant i que consistirà en una mena de batalla aèria sense fils i sense aeroplans: "No us feu socis de E. A. J. I. que ens vol fer la competència!" "No volgheu escoltar l'estació E. A. J. 13. que només toquen l'orgue!" "Qui en dóna més!" "Trieu i remeneu!"

PEP DE LA MASIA

GUSPIRA

Voldria tení un art de bruixeria
que em dongués la manera de saber
l'amor constant i pur que el cor somnia
quin ésser en la terra el pot haver.

VICTOR CANIGO

La bellesa masculina

Dissabte passat al teatre del "Bosque" hi hagué un ball de "Mi-Carème". Es concediren un premi i dos accésits a la bellesa femenina. I després, el programa deia: "Premio a la Bellesa Masculina, que lo adjudicará un jurado compuesto de señoras, para el caballero (soltero o casado) que a su juicio sea el más guapo del local.

Dos accésits, dos, para los que le sigan en hermosura al primero.

Nota importante.—El jurado de señoras, para adjudicar los premios a los tres caballeros agraciados, tendrá muy en cuenta, además del cutis, la elegancia, el tipo, etcétera."

Què us en sembla? Tres premis a la bellesa masculina!!! Això és una cosa gran. Qui eren els senyors que es presentaren al concurs?

Ja s'ho poden pensar: uns poca-soltes!

Al món, l'home té altres missions que la de presentar-se a un concurs de ball de disfresses!

PRIMAVERA

Ja som a la Primavera: els arbres vells i joves rebroten, i l'art, aquest arbre milenari, també, arribant en alguns llocs fins a treure pomposa florida.

Això és precisament el que li passa a en Laporta Astort, un artista ple de condicions i de voluntat, el qual té a la "Sala Parés" una colla de quadros bonics com uns poms de flors, amb una sentor de cosa exquisida que enamora, especialment els dos nus de dona, que són veritablement primaverals; la semblança i el bon gust dels retrats, així com la qualitat dels bodegons, ens diuen que en Laporta és un pintor que es troba en plena floració.

També al jardí ceràmic d'en Josep Guardiola hi han esclatat un devassall de flors de terra cuita, decorada amb aquell gust refinat i aquell coneixement tècnic del nostre primer ceramista, que no té qui li passi la mà per la cara; gerros i plats d'una ornamentació rica i brillant, presidits per un plafó bellament compost damunt rajoles de València, ens vénen a recordar que en Guardiola és tot un pintor que fa de terrisser d'art amb tanta traça, que fins al Museo de Sévres li han demanat una peça de tanta que els en va fer la seva instal·lació a l'Exposició de les Arts Decoratives de París.

La senyora Farreras, que és una excellent jardinera, ha portat a la "Sala Parés" una pomposa faldada de flors primaverals que alegren el cor i enlluernen per l'esclat de les seves coloraines formoses.

Mossèn Garriga, un capellanet que sap aprofitar les hores sobreres pintant, hi té uns quants exercicis quaresmals una mica primets, en mig dels quals s'hi destaquen dos paisatges fermes i riolers com un diumenge de Rams; l'Alex Curtoy un petit nombre de aquarelles d'una netedat i una correcció bon xic infantines, però que demostren que qui les ha pintades ja no té res d'infant.

A "La Pinacoteca" el pintor austríac Myrbach, que ja s'és aclimatat aquí, hi té una colla de quadros d'assumptes a l'aquarella, collits a diferents llocs d'Espanya, i que porten l'esclat d'una primavera artística ben personal. En Myrbach es veu que és artista de molta disciplina; això fa, precisament, que els llapis i els pinzells que maneja llaurin sempre dret, permetent-li fer coses tan fermes i tan veritables, com aquells matxos de *La carretera de la Rabassada*, que se us vénen al damunt, i com aquella *Hora de descans*, que convida a fer pa i trago.

La nota més brillant de l'Exposició la donen una barriscada de pebrots vermells. I quins pebrots, amics meus, pels temps que corren! Estan ben bé fora de l'estació.

Kallinic Gousseff és un pintor rus primaverall, vull dir jove, bon xic esbogerrat, que exposa especialment els temes bíblics, ço que trobo posat en raó, tractant-se de què estem en la setmana de *passió*. En canvi, no trobo tan raonable que em faci aclucar els ulls amb aquell enfarfec de coloraines llampants que llença pel broc gros. Ningú, però, dubtarà que dintre d'en Gousseff, hi ha un temperament de pintor fortament decoratiu, que sap treure la forma de les coses i àdhuc fixar-la allí on li plau, de tant en tant.

A les "Galerías Dalmau" un jove que es diu González Sevilla—i amb aquest cognom per força s'ha d'ésser un bon pintor— exposa una colla de teles plenes de color i de llum.

Aquest pintor comença per on molts altres voldrien acabar. En González Sevilla és un xicot jove, i farà carrera. I, naturalment, fent carrera, anirà lluny. Tingueu en compte el nom d'aquest pintor perquè farà coses grans.

C. ARBÓ

El tracte

Enric passava un gran trasbals econòmic. Una jugada de borsa li havia fet perdre tot el que tenia. La seva situació era apuradíssima. Havia quedat a deure algunes quantitats importants i li calia, per tant, refer-se i pagar abans els deutes. Enric estava bé i li plaien les comoditats; això, doncs, feia més crítica la solució. Intentà el suïcidi, però la seva bella esposa el recriminà per aquesta covardia.

Després de parlar-ne molt, marit i muller acordaren recórrer a l'usura. Fos d'on fos, pagant el tant per cent que fos, havien de tenir els diners; la qüestió era sortir-se del pas. Després, Enric ja treballaria de ferm i es refaria. Trucà tres o quatre portes d'usurers i de Bancs de préstecs, i tothom li negà el que demanava. En últim terme, Enric decidí demanar ajuda al seu amic Ferrerells.

Ferrerells era un home molt avar. Tot Barcelona el coneixia per la seva avària. Era immensament ric, però vivia pobrement per a poder guardar més els diners; abans de desprendre's de cinc cèntims, els contemplava una estona ple de recança i aclapat. Enric ho sabia perfectament, això, però es refiava en què era el seu millor amic.

L'anà a trobar. Li explicà el seu cas. Ferrerells no es deixava convèncer. Estigueren tres hores parlant, i res. Enric estava desesperat.

Ferrerells es recordà de la muller d'Enric, una dona bellíssima que ell freturava feia molt de temps. Ferrerells s'hauria deixat matar abans que donar mil pessetes, però hauria donat mil duros per a tenir aquella dona. Llavors, fent-se-li salivera la boca, digué a Enric:

—Tu tens una dona bonica. Si em deixes veure nua la teva dona i deixes que estant nua li acariciï la gola, et deixaré la quantitat que em demanes.

Enric s'indignà i estigué a punt d'escanyar el cínic. Però, passat el primer moment, veié la seva situació.

—Demà et tornaré la resposta.

I marxà.

Parlà del cas amb la muller. Ella estigué a punt d'anunciar-li el divorci. Ell insistí. Per fi, la dona, tement el suïcidi del seu estimat espòs, arrencà a plorar i li digué:

—Sigui.

L'endemà, al vespre, Ferrerells anà a casa d'Enric. L'esposa, nua al seu quarto, esperava el sacrifici.

Ferrerells entrà, la mirà amb els ulls fora del cap. Li acaricià els braços, l'esquena...

Enric s'indignà:

—Apa, acaricia-li la gola i veste'n, poca-vergonya!

Però, Ferrerells, l'avar, tornà a recordar-se de què l'amor al diner era superior a tot, i exclamà:

—No, m'hi he repensat. Em desdic del tracte.

DIUMENGE DE RAMS

-Ja estem ben beneïts!

ELDORADO

Ha debutat, com cupletista, la distingida tiple lleugera, creadora de la famosa "Doña Francisquita", d'en Vives, Mary Isaura. Cal dir que ha triomfat en tota la línia. Mary Isaura "diu" amb una claredat i una elegància que no acostumen a tenir la majoria de les cupletistes que, quan canten, semblen tenir una nou a la boca. Ademés, Mary Isaura va lluir uns vestits d'un bon gust i d'una distinció veritablement extraordinaris. Entre les cançons que més ens plagueren, cal fer menció de "La sombrilla", "Mírame" i "El pelele". En canvi ens féu un pessim efecte sentir cantar a una artista tan distingida com Mary Isaura, un cuplet tan ximple com "A Montjuich", que no sabem de qui és, ni ganes.

SALA MOZART

La setmana pasada, la gentil senyoreta Maria Carratalà donà un concert de piano a la "Sala Mozart". Interpretà un programa molt interessant, dels més interessants que s'han presentat: a la primera part, música dels millors clàssics espanyols (Joan de la Encina, Pisador, Cabezón, Guerau i Gallís; segles XV, XVI, XVII i XVIII); a la segona part, "El amor brujo" i altres obres del mestre Manuel de Falla.

Maria Carratalà és una gran artista. Sabé interpretar amb gran justesa i sentiment totes les peces del programa. El públic que l'escoltava en sortí altament complagut.

ROMEA

Ha celebrat el seu benefici l'excellent actriu Matilde Xart, estrenant una comèdia en dos actes, "El bordet de la Bordeta", deguda a la prolífica i ben trempada ploma d'en Joaquim Montero.

No en parlarem fins la setmana entrant.

POLIORAMA

En aquest teatre es succeeixen els aconteixements d'una manera que fa fredat.

S'ha despedit la companyia del pobre senyor Linares Rivas, que a hores d'ara deu ésser ja camí de Buenos Aires, seguint la seva llastimosa excursió artística. Ja es poden preparar els bonaerenses!

Després ha donat unes funcions la companyia de la distingida actriu Mercè Nicolau, representant "Fidelitat", "El pati blau", "Magda" i altres obres.

I, per fi, ha debutat la companyia que dirigeix l'Emili Thuiller. Ha estrenat una ben orientada comèdia del novel·lista Pere Mata. "El infierno de aquí" té la ventatja de la noble intenció que a l'escriure ha guià a l'autor.

OLYMPIA

Per fi s'ha estrenat "La mare", la bella obra d'en Rusiñol, que el mestre Casademont, amb un fervor admirable, ha convertit en òpera. Això, aquest fervor, és el que més hem de lloar en la labor del mestre Casademont. La música que ha compost l'autor de "La dona d'aigua" té el valor, innegable de l'honradesa. No és una música per a fer tornar boigs als de la galeria. Molt al contrari. Les seves característiques són les de la puresa en la línia melòdica, les de la severitat en l'orquestració. L'òpera d'en Casademont és una obra digna de tot respecte.

Molt bé, molt entonada—i mai com ara, tractant-se de cantants ho podem dir—la interpretació.

ESPAÑOL

En aquest teatre s'ha estrenat "L'amiga, el capritxo i el que paga", comèdia de Louis Verneuil. Es tracta, no d'un vodevil brut, sinó d'una comèdia galant, i un xic cínica com convé al gènere. Això, l'estrena de comèdies d'aquestes, ens sembla bé i digne de tots els aplaudiments. El que no ens sembla bé és convertir la galanteria en porqueria.

Molt lloable la interpretació.

BARCELONA

"Susana tiene un secreto", és una comèdia amb aires de vodevil francès, que han escrit els senyors Martínez Sierra i Honori Maura. No té altra pretensió que la de distreure amablement al públic.

Bé la presentació. Això ja no calia dir-ho. I bé la interpretació. Tampoc calia dir-ho. Ja és de suposar.

POMPEYA

En aquest teatre s'ha representat "L'auca del senyor Esteve", la gloriosa obra d'en Rusiñol. Ens ha causat una profunda i agradosa sorpresa veure-la presentada i interpretada com en un teatre de primera categoria, potser amb més amor que en un teatre de primera categoria. Decorat nou, vestuari nou... En fi, amb tots els ets i uts.

Cal mencionar en la interpretació, als senyors Claramunt, Fornaguera i Adrià. I cal dir també que els demés estigueren força correctes.

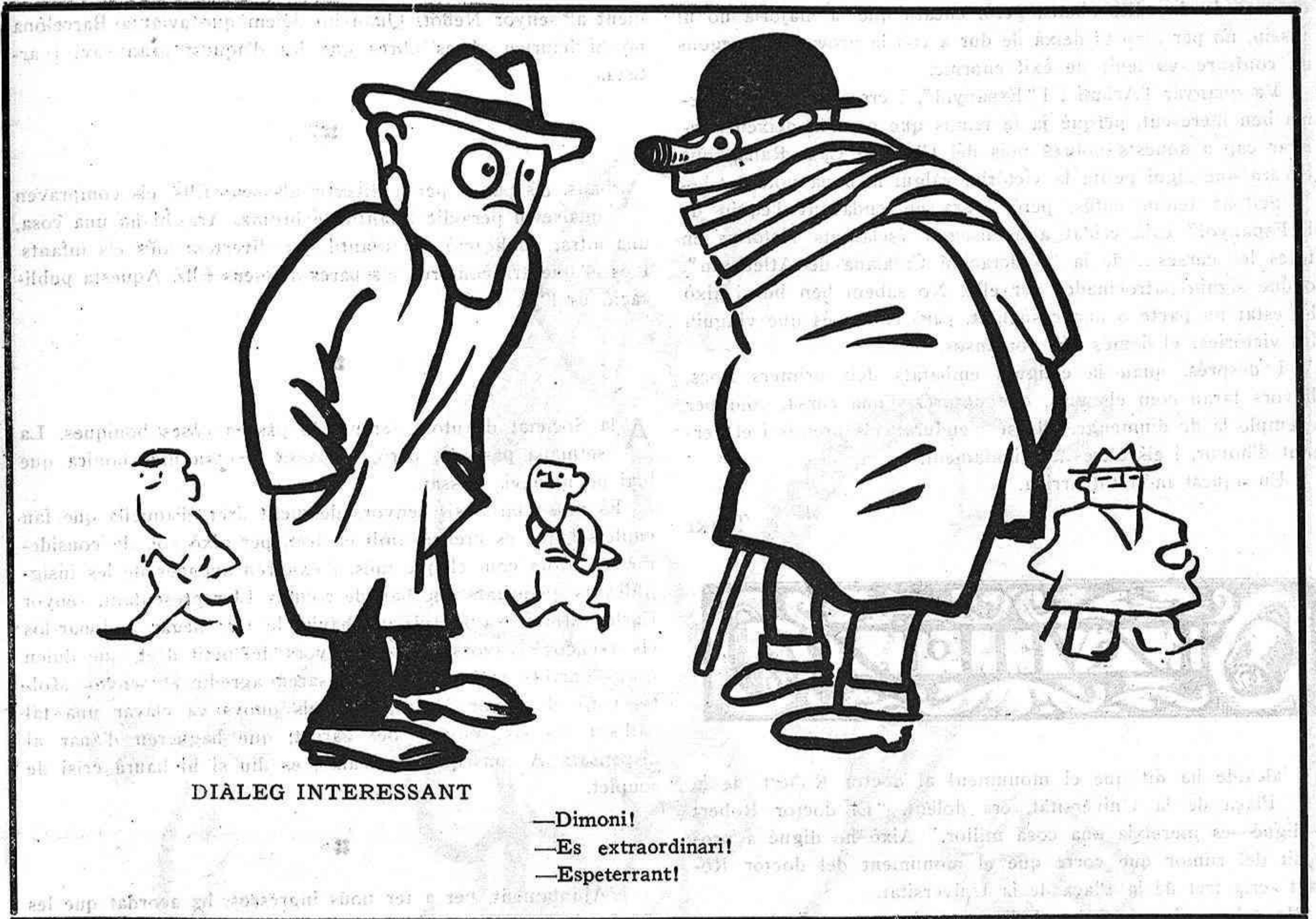
BOB

MEDICINA LEGAL

—Vostè, doctor, deu estar content amb la passa de tifus que hi ha?

—No ho cregui. Se m'emporta tota la clientela!

DIALEG INTERESSANT

- Dimoni!
- Es extraordinari!
- Espeterrant!

FUTBOL

Altra vegada hem de parlar dels valencians; dura tant això de les eliminatòries per als quarts de final, que ja comença a fer fàstic, o el que es vulgui.

Diuenge passat se les varen tornar a tenir els de l' "Espanyol" i els de València, i si es descuiden, els de câ'n Ràbia se n'emporten un gec. Sort que els "ches" no són de "cuidado" i deixaren respirar al pobre Zamora. I la culpa de tot això la va tenir Montes, que sempre arribava tard, i, és clar, això motivà algunes opinions ben justificades, com la d'aquell bon senyor que havia vingut expresament de València: "Chel—deia—, lo que és Montes no servix ni per cremar a la falla del tío Pep."

El que és aquesta vegada, aquest minyó, se la carrega de valent, i que nosaltres ens malfiem que no tindrà l'amnistia, ja tant acostumada al primer club de València.

***

El "Barcelona" a València va jugar a "fet" amb el "Llevant", després d'haver prés una dutxa, no precisament els jugadors, però sí el públic que ja estava a punt de presenciar el partit.

El nostre equip s'havia format d'una manera estranya, el que féu que el partit fos d'allò més interessant per a fer-hi pe-

tar una vecaina. Sort que el "formidable" bac, que aquesta vegada jugava de davanter centre, va fer de les seves, sinó, pobres degans, l'haurien passat més negra que l'Al-Baker en la seva "reentré".

I després anirem dient dels valencians! Sempre ens ho havíem pensat que tenien cops amagats... quan els nostres hi van amb més confiança.

Però, vaja, bo serà de creure que encara no valen gran cosa...

MOTORISME

A Montserrat hi varen haver carreres el diumenge passat, i malgrat i que algun maliciós volgués fer veure que la cosa no tenia importància, nosaltres podem dir que en va tenir de debò. Mireu, sinó, que es varen batre set records, i això que feia pujada!

Amb tota seguretat que si en lloc de pujar, haguessin pogut baixar, això dels set s'haurien convertit en catorze o en quinze (posats a fer, no ve d'un.)

Això comptant en què haguessin arribat tots sencercets a lloc.

ATLETISME

Els nois de la "Nova Germanor" varen fer un "tour de force", volem dir una Volta a Barcelona, però com que s'ho varen manegar tan bé, i varen fer tanta propaganda, que els participants flaquejaven un xic. Amb tota seguretat que els nostres corredors no varen respondre perquè encara estaven

enfitats de dos dies abans, però, encara que la majoria no hi fossin, no per això es deixà de dur a cap la prova, que, segons un confrare, va tenir un èxit enorme.

Va guanyar l'Arbulí i l'"Espanyol", i cregueu que s'ho tenia ben merescut, perquè ja fa temps que no n'hi deixen guanyar cap a aquests pobres nois del Club de Cà'n Ràbia, que encara que sigui petita la victòria, valgui la bona voluntat.

Segons tenim entès, però, d'ara en endavant l'equip de l'"Espanyol" està cridat a aconseguir esclatants victòries en totes les curses... de la "Federación Catalana de Atletismo", o que siguin patrocinades per ella. No sabem ben bé si això ha estat un pacte o una casualitat, però el cas és que vinguin les victòries; el demés són romansos.

I després, quan ja estiguin embafats dels primers llocs, llavors faran com els vius, que després d'una cursa, com per exemple la de diumenge, ells se n'enduran els premis i el vermut d'honor, i els altres... l'aixafament.

En aquest món tot arriba.

TEIXI

L'alcalde ha dit que el monument al doctor Robert, de la Plaça de la Universitat, era dolent. "El doctor Robert—digué—es mereixia una cosa millor." Això ho digué a propòsit del rumor que corre que el monument del doctor Robert seria tret de la Plaça de la Universitat.

Ja sabem el que això vol dir: que s'encarregarà el monu-

ment al senyor Nebot. Quan ho dèiem que aviat a Barcelona no hi haurien altres obres que les d'aquest gran savi i artista.

✱

Abans, els pares, per a divertir als seus fills, els compraven qualsevol periòdic infantil de broma. Ara, hi ha una cosa, una altra, publicació no infantil que diverteix més els infants I és el que ara compren els pares als seus fills. Aquesta publicació és l'"A B C".

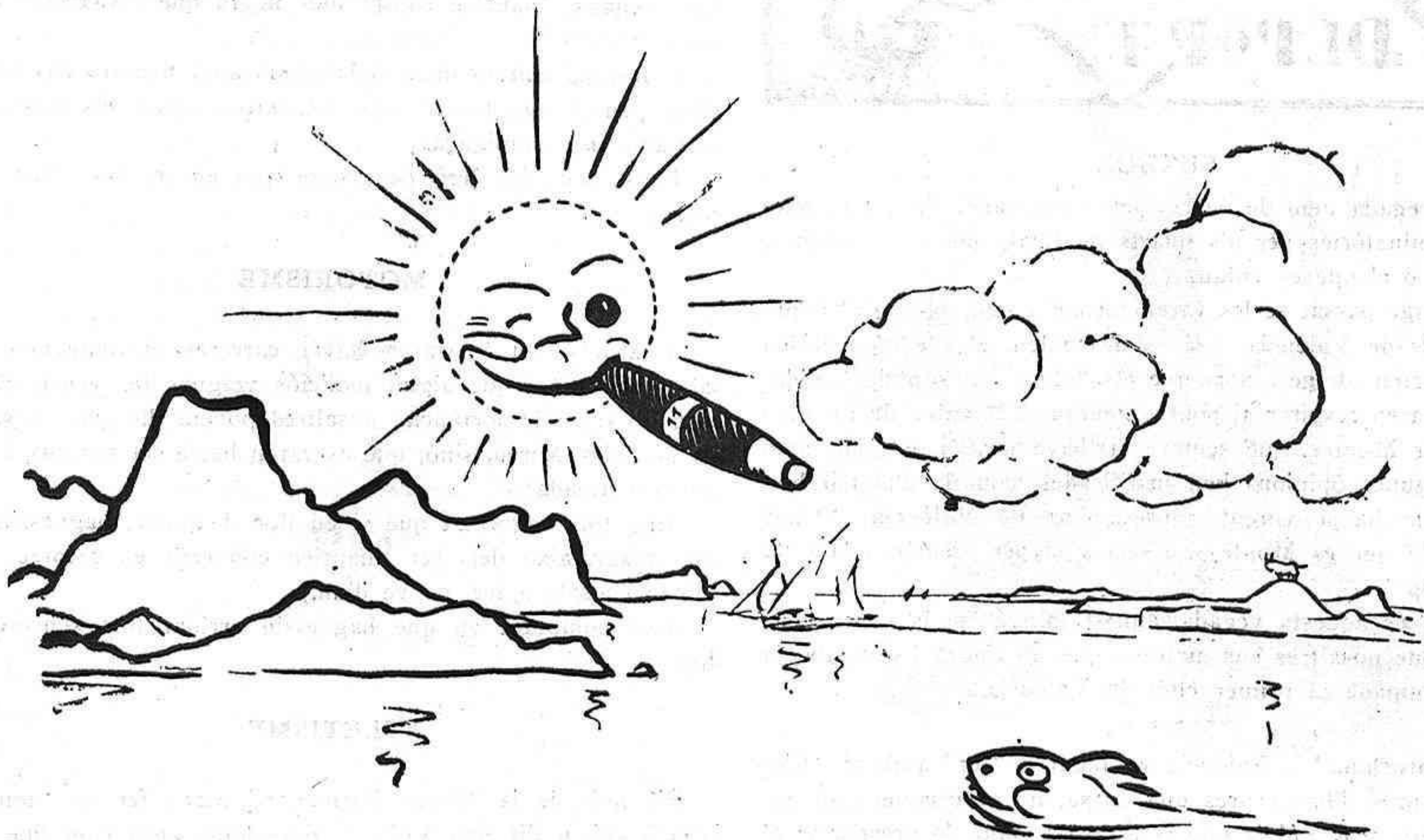
✱

A la Societat d'Autors sempre hi passen coses boniques. La setmana passada, però, hi passà la cosa més bonica que mai no hi havia passat.

Es presentaren sis senyors del petit dret, d'aquells que fan cuplets i que es creuen amb el dret, per això sol, de considerar-se autors com el que més, i exigiren avenços de les insignificants quantitats que han de cobrar. El representant, senyor Carles Moltó, va fer el que havia de fer: negar a donar-los els avenços. Llavors, els sis senyors del petit dret, que duien grans garrots tots sis, es disposaren agredir el senyor Moltó, però el senyor Moltó, amb els punys va clavar una tal pallissa als sis senyors del garrot, que hagueren d'anar al dispensari. A conseqüència d'això, es diu si hi haurà crisi de couplet.

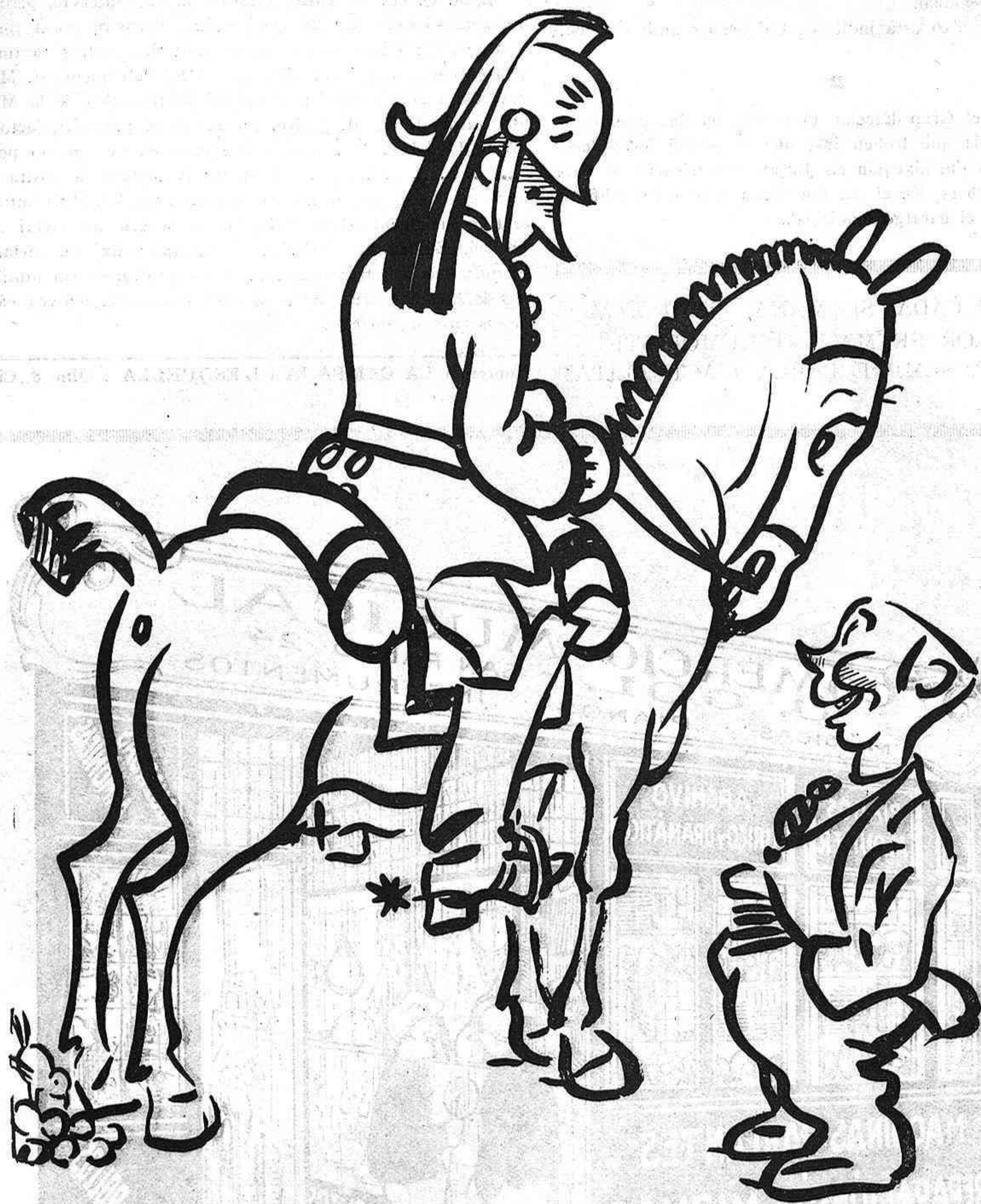
✱

L'Ajuntament, per a fer nous ingressos, ha acordat que les cèdules i altres documents municipals, duguin anuncis.

DE MALLORCA ESTANT

—Aquí fan excursionetes amb barquetes, quan hi ha calma, les ratetes. I qui sap! Qui sap!

ENTRE AMICS

—Noi, quina videta! Sempre a cavall! Qué t'en deus
estalviar de sabates!

L'Ajuntament ha acordat reorganitzar tot el personal. Tots els funcionaris, des de dilluns que ve, tornaran als llocs pels quals foren anomenats. Només quedaran allà on actualment fan els seus serveis, els que l'Alcaldia i la Permanent cregui de justícia que hi restin. Més endavant, s'anirà a una eliminació de personal.

Troblem que això està molt bé. Cal acabar amb els "emboscats"

La qüestió del Grup Escolar Pere Vila ha dut gran enrenou. Sembla que troben just que en aquell local destinat a escola no s'hi aixequin els Jutjats Municipals i el Parc Central de Bombers. En el seu lloc diuen si hi volen edificar, en vista d'això, el garatge municipal.

COMPREU CADA SETMANA L'ESQUELLA
EL MILLOR SETMANARI HUMORÍSTIC —
IL·LUSTRAT. SEMPRE PARLA D'ACTUALITAT

J. M. Q. G.: La vostra glossa està bé d'intenció, però mal reeixida.—Joanet R.: No ens resulta, la vostra prosa rimada.—M. G. C.: Una cosa és que us cantí les vostres caramelles una entitat coral, i una altra que us les publiquem.—J. M. F.: La vostra poesia ens ha deixat aclaparats.—Pep de la Masia: Bé, anirà—J. M. M. P.: No, no ens fa el pes.—Un lector de L'ESQUELLA: Vós mateix comprendreu bé que no podem ... .. —Joan B.: Acceptada la vostra propublicar-ho.—C. E.: Noi, no hi ha res a fer.—J. P.: Continueu fent-ho malament.—XX. XX.: On es penseu que viviu? ... .. posició. Envieu-nos l'"Espurna" setmanal; això sí, curta, tot el més que faci tres quartilles. Us complaurem no mutilant-vos la que ens heu enviat. Si alguna no surt, feu-vos càrrec de les circumstàncies.

Impremta LA CAMPANA i L'ESQUELLA : Olm, 8, Ciutat

—Arrepara, Jaume, quina mà d'instruments?
—Renoí, no n'havia vist mai tants, ni tan lluents!
—Tot el que vegis que sona, és d'aquesta casa.